ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ PHILIPPE LÉGER

της 10ης Δεκεμβρίου 1998 *

1. Η κοινή οργάνωση αγοράς στον τομέα των οπωροκηπευτικών που εγκαθιδρύθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1035/72 του Συμβουλίου, της 18ης Μαΐου 1972 [1], χαρακτηρίζεται, μεταξύ άλλων, από την περιοδική επιβολή εξισωτικών εισφορών που σκοπούν στην αποτροπή των διαταράξεων που προκαλούν οι εισαγωγές από τρίτες χώρες σε τιμές που θεωρούνται ασυνήθιστα χαμηλές. Εισφορά επιβάλλεται οσάκις οι τιμές κατά την εισαγωγή είναι χαμηλότερες, κατά ορισμένο ποσό, από μια τιμή αναφοράς που ορίζεται κάθε χρόνο.

2. Στην υπό κρίση υπόθεση, ένας Γερμανός εισαγωγέας βυσσίνων προελεύσεως Ρουμανίας, ο P. Luksch (στο εξής: προσφεύγων της κύριας δίκης), αρνήθηκε να καταβάλει μια τέτοια εισφορά, την οποία αξίωσαν οι γερμανικές τελωνειακές αρχές, επειδή η χαμηλή τιμή του εισαχθέντος εμπορεύματος δεν οφειλόταν στην πολιτική τιμών την οποία εφάρμοζε η οικεία τρίτη χώρα, αλλά ήταν το αποτέλεσμα της αλλοιώσεως του εμπορεύματος λόγω της πλημμελούς αποθηκεύσεώς του πριν από την παράδοσή του.

3. Προκειμένου να διαπιστώσει την ορθότητα αυτού του νομικού επιχειρήματος που προβλήθηκε, το Finanzgericht München (Γερμανία) ζητεί από το Δικαστήριο την ερμηνεία της κρίσιμης κοινοτικής ρυθμίσεως, ιδίως προκειμένου να οριοθετηθεί το πεδίο εφαρμογής της.

Το νομικό πλαίσιο

4. Δυνάμει του άρθρου 2 του κανονισμού 1035/72, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 3669/93 [2], η Επιτροπή εξέδωσε, στις 17 Ιουνίου 1994, τον κανονισμό (ΕΚ) 1395/94, για την καθιέρωση ελάχιστης τιμής κατά την εισαγωγή βυσσίνων [3].

5. Όπως προκύπτει από την πρώτη αιτιολογική του σκέψη, ο κανονισμός 1395/94 σκοπεί να αποτρέψει τις σοβαρές διαταράξεις της κοινοτικής αγοράς που οφείλονται στη διάθεση στο εμπόριο, επί σύντομο χρονικό διάστημα, σε ασυνήθιστα χαμηλές τιμές, προϊόντων που εμπίπτουν στους κωδικούς ΣΟ 0809 20 20 και ΣΟ 0809 20 60 (βύσσινα) προελεύσεως τρίτων χωρών. Προς τον σκοπό αυτό, ο εν λόγω κανονισμός θεσπίζει μέτρα ικανά να αποτρέψουν τις εισαγωγές σε

* Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική.

1 — ΕΕ L 118, σ. 1.

2 — Κανονισμός του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1993, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΟΚ) 2328/91, (ΕΟΚ) 866/90, (ΕΟΚ) 1360/78, (ΕΟΚ) 1035/72 και (ΕΟΚ) 449/69 για την επίσπευση της προσαρμογής των διαρθρώσεων παραγωγής, μεταποίησης και εμπορίας στα πλαίσια της μεταρρύθμισης της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΕΕ 1993, L 328, σ. 26).

3 — ΕΕ L 152, σ. 31.

χαμηλές τιμές, όπως είναι η θέσπιση εξισωτικών εισφορών και η εγκαθίδρυση συστήματος ελάχιστης τιμής, εφαρμοστέου στα προϊόντα που υπερβαίνουν την τιμή αυτή [4].

6. Έτσι, το άρθρο 1 του κανονισμού αυτού προβλέπει τα εξής:

«1. Κατά την εισαγωγή στην Κοινότητα των βυσσίνων, η ελάχιστη τιμή που πρέπει να τηρηθεί είναι 40 ECU ανά 100 χιλιόγραμμα καθαρού βάρους για το προϊόν του κωδικού ΣΟ 0809 20 20 και 36 ECU ανά 100 χιλιόγραμμα καθαρού βάρους για το προϊόν του κωδικού ΣΟ 0809 20 60.

2. Όταν η τιμή εισαγωγής είναι χαμηλότερη από την ελάχιστη τιμή που αναφέρεται στην παράγραφο 1, εισπράττεται αντισταθμιστική εισφορά που ισούται με τη διαφορά μεταξύ των δύο αυτών τιμών.»

7. Το άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2707/72 του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1972, περί καθορισμού των προϋποθέσεων εφαρμογής των μέτρων διασφαλίσεως στον τομέα των οπωροκηπευτικών [5], υπογραμμίζει, επιπλέον, ότι «τα μέτρα αυτά μπορούν να λαμβάνονται μόνο κατά το μέτρο και για τη διάρκεια που κρίνονται απολύτως αναγκαία». Στην πέμπτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού αυτού διευκρινίζεται συναφώς ότι «τα μέτρα που αναφέρονται ανωτέρω πρέπει να είναι ανάλογα των περιστάσεων, ώστε να αποφευχθεί το ενδεχόμενο να έχουν διαφορετικά αποτελέσματα [από τα ευκταία]».

8. Η Συνδυασμένη Ονοματολογία (στο εξής: ΣΟ), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2551/93 της Επιτροπής, της 10ης Αυγούστου 1993, που τροποποιεί το παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΟΚ) 2658/87 του Συμβουλίου για τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία και το Κοινό Δασμολόγιο [6], προβλέπει ότι, όταν τα βύσσινα εισάγονται στην Κοινότητα από 1ης Μαΐου μέχρι 15 Ιουλίου, κατατάσσονται στη διάκριση 0809 20 20 ενώ, όταν εισάγονται στην Κοινότητα από 16 Ιουλίου μέχρι 30 Απριλίου, κατατάσσονται στη διάκριση 0809 20 60.

9. Στη σημείωση 1 του κεφαλαίου 8 της ΣΟ, που επιγράφεται «Καρποί και φρούτα βρώσιμα, φλούδες εσπεριδοειδών ή πεπονιών», αναφέρεται ότι «το παρόν κεφάλαιο δεν περιλαμβάνει τους καρπούς και τα φρούτα που δεν είναι βρώσιμα».

Το ιστορικό και η διαδικασία

10. Στις 4 Ιουλίου 1994, ο προσφεύγων της κύριας δίκης ζήτησε από το Hauptzollamt Weiden να τεθούν σε ελεύθερη κυκλοφορία, υπό τον κωδικό ΣΟ 0809 20 20, τρεις παρτίδες βυσσίνων προελεύσεως Ρουμανίας, συ-

4 — Δεύτερη αιτιολογική σκέψη.

5 — ΕΕ ειδ. έκδ. 03/008, σ. 217.

6 — ΕΕ L 241, σ. 1.

νολικού βάρους 42 286 kg. Ως τιμή κατά την εισαγωγή ορίστηκε η τιμή των 65 γερμανικών μάρκων (DM) ανά 100 χιλιόγραμμα. Δεδομένου ότι η τιμή αυτή ήταν ελαφρώς χαμηλότερη της οριζομένης στο άρθρο 1, παράγραφος 1, του κανονισμού 1395/94 ελάχιστης τιμής των 40 ECU ανά 100 χιλιόγραμμα, το Hauptzollamt αξίωσε την καταβολή εξισωτικής εισφοράς ύψους 2 414,80 DM.

11. Κατά την παράδοση διαπιστώθηκε ότι τα φρούτα βρίσκονταν ήδη σε κατάσταση προχωρημένης σήψεως, η οποία οφειλόταν, σύμφωνα με τη δήλωση ειδικού, στην αποθήκευσή τους σε υπερβολικά υψηλή θερμοκρασία. Έτσι, ο προσφεύγων της κύριας δίκης υποχρεώθηκε να πωλήσει το εμπόρευμα αυτό σε αποστακτήριο οινοπνεύματος σε τιμή 10 DM ανά 100 χιλιόγραμμα αντί της τιμής των 105 DM ανά 100 χιλιόγραμμα, όπως είχε υπολογίσει. Η πράξη αυτή είχε ως αποτέλεσμα για τον προσφεύγοντα τη μείωση της αξίας του προϊόντος κατά 75 %.

12. Με τροποποιητική πράξη της 8ης Φεβρουαρίου 1995, το Hauptzollamt μείωσε την εξισωτική εισφορά σε 34 726,86 DM αλλά, ακολούθως, κατόπιν της διοικητικής ενστάσεως που ασκήθηκε κατά της πράξεως αυτής, την αύξησε σε 40 124,02 DM.

13. Ο προσφεύγων της κύριας δίκης άσκησε προσφυγή κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, του Finanzgericht München, υποστηρίζοντας, κατ' ουσίαν, ότι η ρύθμιση σχετικά με την ελάχιστη τιμή δεν μπορούσε να εφαρμοστεί στα αλλοιωμένα εμπορεύματα. Φρονεί ότι το Hauptzollamt έκρινε ότι, ενόψει της αυστηρότητας του κοινοτικού δικαίου, δεν μπορούσε να μη λάβει υπόψη τη διατύπωση του άρθρου 1 του κανονισμού 1395/94 και να παραιτηθεί από την είσπραξη της εξισωτικής εισφοράς. Κατά την άποψη του Hauptzollamt, ακόμη και τα αλλοιωμένα φρούτα πρέπει, εν πάση περιπτώσει, να κατατάσσονται στη διάκριση 0809 20 20.

14. Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι η εξισωτική εισφορά που θέσπισε ο κανονισμός 1395/94 δεν έχει εφαρμογή σε περιπτώσεις όπως αυτές της κύριας δίκης, κατά τις οποίες δεν υπάρχει κίνδυνος να προκληθούν διαταράξεις από εισαγωγές από τρίτες χώρες σε τιμές που θεωρούνται ασυνήθιστα χαμηλές. Επιπλέον, φρονεί ότι τα αλλοιωμένα βύσσινα που παραδόθηκαν στον προσφεύγοντα της κυρίας δίκης δεν εμπίπτουν στη διάκριση 0809 20 20 ή στη διάκριση 0809 20 60, αφού τα φρούτα αυτά δεν μπορούν να καταναλωθούν από τον άνθρωπο.

15. Ωστόσο, δεδομένου ότι έχει αμφιβολίες σχετικά με την ερμηνεία που πρέπει να δοθεί στην κοινοτική νομοθεσία που είναι κρίσιμη για την επίλυση της διαφοράς της οποίας έχει επιληφθεί, υπέβαλε στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Έχει το άρθρο 1 του κανονισμού 1395/94 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 1994, την έννοια ότι η εξισωτική εισφορά οφείλεται επίσης για βύσσινα τα οποία, λόγω της μούχλας και της ζυμώσεως που έχουν υποστεί, έχουν αλλοιωθεί σε τέτοιο βαθμό ώστε η μόνη εναπομένουσα δυνατότητα εύλογης από οικονομικής απόψεως αξιο-

ποιήσεώς τους να είναι η χρησιμοποίησή τους από αποστακτήρια οινοπνεύματος;

Η απάντηση στα ερωτήματα

Το δεύτερο ερώτημα

Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα:

2) Έχει το παράρτημα Ι του κανονισμού 2658/87, όπως έχει τροποποιηθεί από τον κανονισμό 2551/93, της 10ης Αυγούστου 1993, και, ειδικότερα, η σημείωση 1 του κεφαλαίου 8 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας, την έννοια ότι τα περιγραφέντα στο πρώτο ερώτημα προϊόντα πρέπει να καταταχθούν στη διάκριση 0809 20 20 ή στη διάκριση 0809 20 60;»

17. Πρέπει τα βύσσινα που, κατά την παράδοσή τους, είναι αλλοιωμένα σε τέτοιο βαθμό ώστε να μην μπορούν, ως έχουν, να καταναλωθούν από τον άνθρωπο να θεωρούνται βρώσιμα φρούτα υπό την έννοια της σημειώσεως 1 του κεφαλαίου 8 της ΣΟ ή εμπίπτουν, λόγω της καταστάσεώς τους, σ' άλλο κεφάλαιο της ΣΟ, υπάγονται δε σ' άλλη διάκριση από τις διακρίσεις 0809 20 20 ή 0809 20 60, με συνέπεια να μην έχει εφαρμογή σ' αυτά ο επίδικος κανονισμός;

18. Για την ερμηνεία μιας κλάσεως της ΣΟ πρέπει να εξετάζεται το περιεχόμενό της, καθώς και ο επιδιωκόμενος σκοπός.

16. Με το πρώτο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ερωτά αν το άρθρο 1 του κανονισμού 1395/94 έχει εφαρμογή σε βύσσινα που παρουσιάζουν τα εν προκειμένω κρίσιμα χαρακτηριστικά. Με το δεύτερο ερώτημά του, ζητεί από το Δικαστήριο να διευκρινίσει αν τα βύσσινα που βρίσκονται σε κατάσταση σήψεως πρέπει να εξακολουθούν να θεωρούνται βρώσιμα φρούτα υπό την έννοια της σημειώσεως 1 του κεφαλαίου 8 της ΣΟ. Αφού, κατά τη σημείωση 1 του κεφαλαίου 8 της ΣΟ, το άρθρο 1 του κανονισμού 1395/94 εφαρμόζεται αποκλειστικά και μόνο στα «βρώσιμα» φρούτα, προτείνω να δοθεί κατά προτεραιότητα απάντηση στο δεύτερο ερώτημα.

19. Κατά πάγια νομολογία, «χάριν της ασφαλείας δικαίου και προς διευκόλυνση των ελέγχων, το αποφασιστικό κριτήριο για τη δασμολογική κατάταξη των εμπορευμάτων πρέπει γενικά να αναζητείται στα αντικειμενικά τους χαρακτηριστικά και τις αντικειμενικές τους ιδιότητες, όπως καθορίζονται στη διάταξη της κλάσεως της ΣΟ (...). Επιπλέον, υπάρχουν επεξηγηματικές σημειώσεις οι οποίες καταρτίστηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όσον αφορά τη ΣΟ, και από το συμβούλιο τελωνειακής συνεργασίας, όσον αφορά το εναρμονισμένο σύστημα ονομασίας

και κωδικοποιήσεως των εμπορευμάτων, και οι οποίες συμβάλλουν σημαντικά στην ερμηνεία του περιεχομένου των διαφόρων δασμολογικών κλάσεων, χωρίς, πάντως, να έχουν δεσμευτική νομική ισχύ (...)» [7].

20. Από το γεγονός ότι οι διακρίσεις 0809 20 20 και 0809 20 60 περιέχονται στο κεφάλαιο 8 της ΣΟ, που επιγράφεται «Καρποί και φρούτα βρώσιμα, φλούδες εσπεριδοειδών ή πεπονιών», μπορεί να συναχθεί ότι τα μη βρώσιμα φρούτα δεν μπορούν να κατατάσσονται στο κεφάλαιο αυτό, γεγονός το οποίο επιβεβαιώνει ρητά τη σημείωση 1 του εν λόγω κεφαλαίου.

21. Επομένως, για την αξιολόγηση του «βρώσιμου χαρακτήρα» του φρούτου, πρέπει να ελέγχεται αν αυτό είναι αντικειμενικά κατάλληλο προς βρώση. Συναφώς, προβάλλονται δύο αλληλοσυγκρουόμενες απόψεις.

22. Κατά το αιτούν δικαστήριο και τον προσφεύγοντα της κύριας δίκης, η ιδιότητα αυτή δεν υφίσταται οσάκις, κατά τη χρονική στιγμή της αξιολογήσεως, το φρούτο δεν μπορεί, λόγω της ιδιαίτερης καταστάσεώς του (όπως είναι, π.χ., η κατάσταση προχωρημένης σήψεως), να καταναλωθεί, ως έχει, απευθείας από τον άνθρωπο.

23. Αντιθέτως, η Επιτροπή φρονεί ότι η ιδιότητα αυτή πρέπει να αναγνωρίζεται στο φρούτο το οποίο, από τη φύση του, είναι εν γένει κατάλληλο για ανθρώπινη κατανάλωση, ανεξαρτήτως του αν έχει την ιδιότητα αυτή κατά τη χρονική στιγμή της αξιολογήσεώς του (παράδειγμα αποτελεί ένα φρούτο που δεν είναι ακόμη ώριμο, όπως είναι η πράσινη μπανάνα) ή αν την έχει ήδη απωλέσει (όπως συμβαίνει, π.χ., στην περίπτωση ενός αλλοιωμένου φρούτου). Με άλλα λόγια, το αν ένα φρούτο είναι βρώσιμο πρέπει να αξιολογείται με κριτήριο την εν γένει καταλληλότητά του για κατανάλωση από τον άνθρωπο, ανεξαρτήτως του αν μπορεί να καταναλωθεί απευθείας από τον άνθρωπο. Συναφώς, αρκεί να μπορεί το προϊόν να καταναλωθεί κατόπιν μεταποιήσεώς του, ακόμη κι αν, πριν από τη μεταποίηση αυτή, δεν είναι θελκτικό και παρουσιάζει μάλιστα ορισμένη βλαπτικότητα για την υγεία. Η Επιτροπή επικαλείται τις επεξηγηματικές σημειώσεις της ΣΟ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων [8] και του εναρμονισμένου συστήματος ονομασίας και κωδικοποιήσεως των εμπορευμάτων του συμβουλίου τελωνειακής συνεργασίας [9].

24. Κατά τις σχετικές με το κεφάλαιο 8 γενικές παρατηρήσεις των επεξηγηματικών σημειώσεων της ΣΟ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, «εξακολουθούν να κατατάσσονται στο κεφάλαιο αυτό τα φρούτα και οι καρποί που προορίζονται για απόσταξη και παρουσιάζονται με μορφή χονδροειδούς πολτού, έστω και αν τελούν υπό φυσική ζύμωση».

25. Αυτά είναι ακριβώς τα χαρακτηριστικά που παρουσιάζουν τα βύσσινα που παραδόθηκαν στον προσφεύγοντα της κύριας δίκης.

7 — Απόφαση της 12ης Μαρτίου 1998, C-270/96, Laboratoires Sarget (Συλλογή 1998, σ. I-1121, σκέψη 16). Βλ. επίσης την απόφαση της 6ης Νοεμβρίου 1997, C-201/96, LTM (Συλλογή 1997, σ. I-6147, σκέψη 17).

8 — ΕΕ 1994, C 342, σ. 1.

9 — Δεύτερη έκδοση 1996, τόμος I.

26. Επιπλέον, οι σχετικές με το κεφάλαιο 8 επεξηγηματικές σημειώσεις του εναρμονισμένου συστήματος ονομασίας και κωδικοποιήσεως των εμπορευμάτων επιβεβαιώνουν την ερμηνεία που προτείνει η Επιτροπή, κατά την οποία τα φρούτα εξακολουθούν να υπάγονται στο κεφάλαιο 8, ακόμη κι αν δεν μπορούν να καταναλωθούν απευθείας και αμέσως από τον άνθρωπο, εφόσον η κατανάλωσή τους θα είναι δυνατή όταν θα έχουν υποστεί πράξεις μεταποιήσεως.

27. Έτσι, στις γενικές παρατηρήσεις αυτών των επεξηγηματικών σημειώσεων διευκρινίζεται ότι: «Το παρόν κεφάλαιο περιλαμβάνει τα φρούτα (...) που προορίζονται εν γένει για βρώση από τον άνθρωπο, ως έχουν ή μετά από προετοιμασία. Μπορούν να είναι νωπά (...), κατεψυγμένα (...) ή αποξηραμένα (...), ενώ μπορούν επίσης να συντηρούνται προσωρινά, π.χ., με τη χρήση θειώδους αερίου ή στην άλμη, σε θειωμένο νερό ή σε νερό στο οποίο έχουν προστεθεί άλλες ουσίες που δια σφαλίζουν προσωρινά τη συντήρησή τους, *εφόσον*, στην κατάσταση στην οποία βρίσκονται, είναι ακατάλληλα για βρώση.»

28. Ομοίως, διευκρινίζεται επίσης ότι στο κεφάλαιο 8 υπάγονται τα καρύδια του cola που χρησιμοποιούνται τόσον ως «μασώμενο κόμμι» όσο και ως βασικό προϊόν για την παρασκευή ορισμένων ποτών· τα αχλάδια και τα μήλα που προορίζονται για βρώση, για την παρασκευή ποτών (π.χ., μηλίτη και απίτη)· ή για βιομηχανικές χρήσεις [παρασκευή πολτών μήλων, μαρμελάδων, ζελέ, πηκτίνης (...)].

29. Τέλος, στις ίδιες αυτές επεξηγηματικές σημειώσεις παρατίθενται παραδείγματα φρούτων τα οποία, από τη φύση τους, είναι ακατάλληλα εν γένει προς βρώση και αποκλείονται, επομένως, από το κεφάλαιο 8. Τούτο συμβαίνει, π.χ., στην περίπτωση της κόπρας, που είναι το πολτοποιημένο και αποξηραμένο σαρκώδες τμήμα των καρυδιών κοκοφοινίκων, το οποίο όμως είναι ακατάλληλο προς βρώση και προορίζεται για την παραγωγή ελαίου. Άλλο τέτοιο παράδειγμα είναι τα μικρά πορτοκάλια, που δεν είναι βρώσιμα φρούτα και τα οποία πέφτουν πρώιμα από το δέντρο μετά την άνθιση και συλλέγονται σε ξηρή κατάσταση, με σκοπό ιδίως την εκχύλιση του αιθερίου ελαίου το οποίο περιέχουν (petit grain).

30. Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι το κεφάλαιο 8 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι τα μόνα φρούτα τα οποία αυτό δεν καλύπτει είναι εκείνα τα οποία, από τη φύση τους και ανεξαρτήτως της καταστάσεως στην οποία βρίσκονται, είναι εντελώς ακατάλληλα προς βρώση, ενώ περιλαμβάνει όλα όσα είναι κατάλληλα προς βρώση, έστω κι αν τούτο συμβαίνει μόνον όταν βρίσκονται σε ορισμένη κατάσταση.

31. Δεδομένου ότι τα επίμαχα βύσσινα είναι κατάλληλα προς βρώση μετά τις πράξεις μεταποιήσεως που υπέστησαν στο αποστακτήριο, πρέπει να γίνει δεκτό ότι εμπίπτουν στο κεφάλαιο 8 της ΣΟ.

32. Επιπλέον, ενόψει των στοιχείων που προβλήθηκαν σχετικά με τα πραγματικά περιστατικά, φαίνεται ότι η εισαγωγή τους και η αποδοχή της τελωνειακής διασαφήσεως για τη θέση τους σε ελεύθερη κυκλοφορία έγιναν κατά το διάστημα μεταξύ 1ης Μαΐου και 15ης Ιουλίου. Κατά συνέπεια, πρέπει να καταταγούν στη διάκριση 0809 20 20.

33. Επομένως, στο ερώτημα αυτό προτείνω να δοθεί η ακόλουθη απάντηση: το παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΟΚ) 2658/87, της 23ης Ιουλίου 1987 [10], όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 2551/93, ιδίως δε με τη σημείωση 1 του κεφαλαίου 8 της ΣΟ, έχει την έννοια ότι τα βύσσινα τα οποία, λόγω της μούχλας και της ζυμώσεως που έχουν υποστεί, έχουν αλλοιωθεί σε τέτοιο βαθμό ώστε η μόνη εναπομένουσα δυνατότητα εύλογης από οικονομικής απόψεως αξιοποιήσεώς τους να είναι η χρησιμοποίησή τους από αποστακτήρια οινοπνεύματος πρέπει να θεωρούνται βρώσιμα φρούτα υπό την έννοια του κεφαλαίου 8 της ΣΟ και, ειδικότερα, να κατατάσσονται στις διακρίσεις 0809 20 20 ή 0809 20 60, ανάλογα με την ημερομηνία αποδοχής της τελωνειακής διασαφήσεως για τη θέση τους σε ελεύθερη κυκλοφορία.

Το πρώτο ερώτημα

34. Με το ερώτημα αυτό, το αιτούν δικαστήριο ερωτά αν το άρθρο 1 του κανονισμού 1395/94 έχει την έννοια ότι η εξισωτική εισφορά πρέπει να επιβάλλεται υπό περιστάσεις όπως αυτές της κύριας δίκης.

35. Πρέπει να υπομνηστεί ότι το άρθρο 1 του κανονισμού 1395/94 προβλέπει ότι η ελάχιστη τιμή κατά την εισαγωγή που ορίζεται στην πρώτη παράγραφό του και η εξισωτική εισφορά που προβλέπεται στη δεύτερη παράγραφό του, για την περίπτωση κατά την οποία η τιμή κατά την εισαγωγή είναι χαμηλότερη από την ελάχιστη αυτή τιμή, εφαρμόζονται σε όλα τα βύσσινα που υπάγονται στις διακρίσεις 0809 20 20 και 0809 20 60.

36. Επομένως, για την εφαρμογή του μέτρου διασφαλίσεως που θέσπισε ο κανονισμός 1395/94 πρέπει να συντρέχουν δύο σωρευτικές και αντικειμενικές προϋποθέσεις: πρώτον, το μέτρο αυτό εφαρμόζεται μόνο στην εισαγωγή βυσσίνων που υπάγονται στις διακρίσεις 0809 20 20 και 0809 20 60· δεύτερον, η εξισωτική αυτή εισφορά οφείλεται μόνον εάν η τιμή εισαγωγής των βυσσίνων αυτών είναι χαμηλότερη από την οριοθείσα ελάχιστη τιμή.

37. Από τα στοιχεία που αναφέρονται στην απόφαση περί παραπομπής όσον αφορά τα πραγματικά περιστατικά προκύπτει ότι οι δύο αυτές προϋποθέσεις πληρούνται. Ωστόσο, πρέπει να υπομνηστεί ότι στο αιτούν δικαστήριο εναπόκειται να προβεί στην εκτίμηση αυτή.

38. Η Επιτροπή, το αιτούν δικαστήριο και ο προσφεύγων της κύριας δίκης φρονούν ότι, για τη θέση σε εφαρμογή του προβλεπομένου μέτρου διασφαλίσεως, απαιτείται η πλήρωση και μιας τρίτης προϋποθέσεως, η οποία δεν αναφέρεται ρητά στο άρθρο 1 του κανονισμού 1395/94, πλην όμως προκύπτει άμεσα από το νομικό έρεισμα βάσει του οποίου εκδόθηκε ο κανονισμός αυτός. Κατά την άποψή τους, η εξισωτική εισφορά δεν μπορεί να επιβάλλεται παρά μόνο στο μέτρο που είναι απολύτως αναγκαία για την υλοποίηση του σκοπού που επιδιώκει ο εν λόγω κανονισμός ή, με άλλα λόγια, εφόσον, στο πλαίσιο της επιβολής της, τηρείται η αρχή της αναλογικότητας.

10 — ΕΕ L 256, σ. 1.

39. Συναφώς, ο προσφεύγων της κυρίας δίκης επικαλείται την απόφαση του Δικαστηρίου της 2ας Αυγούστου 1993, C-81/92, Dinter [11].

40. Η υπόθεση αυτή αφορούσε την ερμηνεία ορισμένων διατάξεων του κανονισμού (ΕΟΚ) 1626/85 της Επιτροπής, της 14ης Ιουνίου 1985, περί των προστατευτικών μέτρων που πρέπει να εφαρμοστούν στις εισαγωγές ορισμένων βύσσινων [12], και, ειδικότερα, τον καθορισμό του τρόπου υπολογισμού της τιμής κατά την εισαγωγή των φρούτων αυτών, προελεύσεως τρίτων χωρών, στην περίπτωση κατά την οποία ο κοινοτικός εισαγωγέας αγόρασε τα προϊόντα από μεσάζοντα που δεν είναι εγκατεστημένος στη χώρα προελεύσεως των εισαχθέντων προϊόντων. Ο κανονισμός αυτός, που εκδόθηκε βάσει του κανονισμού 1035/72, με σκοπό την αντιμετώπιση των σοβαρών διαταράξεων της κοινοτικής αγοράς που οφείλονται στη διάθεση στο εμπόριο σε ασυνήθιστα χαμηλές τιμές βυσσίνων εισαγομένων από τρίτες χώρες, καθορίζει ελάχιστη τιμή κατά την εισαγωγή των βυσσίνων εντός της Κοινότητας και προβλέπει την επιβολή εξισωτικής εισφοράς για τα προϊόντα που δεν τηρούν την οριζομένη τιμή. Επομένως, το κανονιστικό πλαίσιο της προναφερθείσας υποθέσεως Dinter είναι παρόμοιο με αυτό της υπό κρίση υποθέσεως.

41. Η αρμόδια υπηρεσία των γερμανικών τελωνείων απαιτούσε από την εταιρία Hans Dinter, που ήταν η προσφεύγουσα της κυρίας δίκης, την καταβολή εξισωτικής εισφοράς, με την αιτιολογία ότι η τιμή αγοράς των κατεψυγμένων βυσσίνων καταγωγής Γιουγκοσλαβίας που είχε καταβάλει ο Αυστριακός μεσάζων ήταν χαμηλότερη από την ελάχιστη τιμή που όριζε ο κοινοτικός κανονισμός, ενώ ήταν αποδεδειγμένο ότι τόσο η τιμή που είχε καταβάλει η προσφεύγουσα της κυρίας δίκης στον μεσάζοντα όσο και η τιμή στην οποία τα είχε μεταπωλήσει ήσαν υψηλότερες από την ελάχιστη τιμή.

42. Το Δικαστήριο, παραπέμποντας στον σκοπό της οικείας κοινοτικής ρυθμίσεως, δέχθηκε ότι από το γεγονός ότι «τα προστατευτικά αυτά μέτρα δεν είναι δυνατό να ληφθούν παρά "κατά το μέτρο και για τη διάρκεια που κρίνονται απολύτως αναγκαία" (...) προκύπτει ότι, οσάκις επιτυγχάνεται ο επιδιωκόμενος προστατευτικός σκοπός των μέτρων, η είσπραξη εξισωτικής εισφοράς είναι παράνομη» [13].

43. Η συλλογιστική του Δικαστηρίου στην απόφαση αυτή μπορεί κάλλιστα να ακολουθηθεί κατ' αναλογία στην υπό κρίση υπόθεση, λόγω της ομοιότητας των σκοπών που επιδιώκουν οι οικείες κοινοτικές ρυθμίσεις.

44. Πράγματι, όπως προαναφέρθηκε, με τη θέσπιση κατάλληλων μέτρων διασφαλίσεως, όπως είναι η εγκαθίδρυση συστήματος ελάχιστης τιμής κατά την εισαγωγή και εξισωτικών εισφορών που πλήττουν τα προϊόντα για τα οποία δεν τηρείται η τιμή αυτή, ο κανονισμός 1395/94 σκοπεί επίσης στην αντιμετώπιση των σοβαρών διαταράξεων που μπορούν να θέσουν σε κίνδυνο τους σκοπούς του άρθρου 39 της Συνθήκης ΕΚ, ως συνέπεια της διαθέσεως στο εμπόριο, σε ασυνή-

11 — Συλλογή 1993, σ. I-4601.
12 — ΕΕ L 156, σ. 13.
13 — Προαναφερθείσα απόφαση Dinter, σκέψη 19.

θιστα χαμηλές τιμές, βυσσίνων από τρίτες χώρες τα οποία υπάγονται στους κωδικούς ΣΟ 0809 20 20 και 0809 20 60.

45. Ο σκοπός αυτός είναι απολύτως σύμφωνος με εκείνον που επιδίωξε ο κοινοτικός νομοθέτης με τον κανονισμό 1035/72, ιδίως δε με το άρθρο 29, παράγραφος 2, αυτού, που αποτελεί τη νομική βάση του κανονισμού 1395/94. Πράγματι, το άρθρο 29, παράγραφος 2, του κανονισμού 1035/72 εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να θεσπίζει τα κατάλληλα μέτρα στο εμπόριο με τις τρίτες χώρες, εάν η αγορά υφίσταται ή διατρέχει τον κίνδυνο να υποστεί, λόγω των εισαγωγών ή των εξαγωγών, σοβαρές διαταράξεις που μπορούν να θέσουν σε κίνδυνο τους στόχους του άρθρου 39 της Συνθήκης.

46. Επιπλέον, στο πλαίσιο της δράσεώς της, η Επιτροπή οφείλει να τηρεί την αρχή της αναλογικότητας [14].

47. Ως γνωστόν, κατά την αρχή αυτή — που αναγνωρίζεται, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, ως αναπόσπαστο τμήμα των γενικών αρχών του κοινοτικού δικαίου — όσον αφορά, μεταξύ άλλων, τα μέτρα που επιβάλλουν οικονομικά βάρη στους επιχειρηματίες, η νομιμότητά τους εξαρτάται από την προϋπόθεση να είναι τα εν λόγω μέτρα κατάλληλα και αναγκαία για την υλοποίηση των σκοπών που νομίμως επιδιώκει η οικεία ρύθμιση, εξυπακουομένου ότι, εφόσον υπάρχει δυνατότητα επιλογής μεταξύ πλειόνων καταλλήλων μέτρων, πρέπει να προκρίνεται το λιγότερο περιοριστικό και ότι τα επιβαλλόμενα βάρη δεν πρέπει να είναι δυσανάλογα σε σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό [15].

48. Καταλήγοντας, πρέπει να γίνει δεκτό ότι τα μέτρα διασφαλίσεως που προβλέπει ο κανονισμός 1395/94 μπορούν να θεσπιστούν εγκύρως μόνον εφόσον η ασυνήθιστα χαμηλή τιμή που εφαρμόζεται είναι αποτέλεσμα της πολιτικής τρίτων χωρών, η οποία προκαλεί σοβαρές διαταράξεις στην κοινοτική αγορά. Με άλλα λόγια, βάσει του άρθρου 1 του κανονισμού 1395/94 μπορούν να θεσπιστούν μόνο μέτρα που σκοπούν να εμποδίσουν τη διάθεση στην κοινοτική αγορά βυσσίνων σε χαμηλές τιμές για τις οποίες ευθύνονται τρίτες χώρες. Επιπλέον, στο πλαίσιο της εφαρμογής των εν λόγω μέτρων, ακόμη κι αν πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτές, πρέπει να τηρείται η αρχή της αναλογικότητας.

49. Εν προκειμένω, πρέπει να διαπιστωθεί αν η εισαγωγή, σε τιμή ελαφρώς χαμηλότερη από την ελάχιστη τιμή, βυσσίνων που βρίσκονται σε τέτοια κατάσταση αποσυνθέσεως ώστε η μόνη εναπομένουσα δυνατότητα εύλογης από οικονομικής απόψεως αξιοποιήσεώς τους να είναι η χρησιμοποίησή τους από αποστακτήρια οινοπνεύματος στα οποία έχουν πωληθεί σε τιμή χαμηλότερη από την τιμή αγοράς εγκυμονεί κίνδυνο διαταράξεως της αγοράς των βυσσίνων, ο οποίος μπορεί να καταπολεμηθεί με την εφαρμογή των μέτρων διασφαλίσεως που προβλέπει το άρθρο 1, του κανονισμού 1395/94. Πρέπει να

14 — Βλ., συναφώς, την πέμπτη αιτιολογική σκέψη και το άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 2707/72.

15 — Βλ., π.χ., την απόφαση της 12ης Νοεμβρίου 1998, C-352/96, Ιταλία κατά Συμβουλίου (Συλλογή 1998, σ. I-6937).

παρατηρηθεί ότι η αγορά αναφοράς δεν είναι αποκλειστικά και μόνον η αγορά των νωπών φρούτων ή των φρούτων που έχουν μεταποιηθεί βιομηχανικώς σε τρόφιμα [μαρμελάδα, χυμός φρούτων, σακχαρόπηκτα φρούτων (...)], αλλά επίσης η αγορά των μεταποιημένων σε αποστακτήρια φρούτων. Με άλλα λόγια, η αγορά των βυσσίνων που έχουν μεταποιηθεί στα αποστακτήρια προστατεύεται επίσης, στο πλαίσιο του κανονισμού αυτού, από τους κινδύνους διαταράξεως που προκαλεί η εισαγωγή σε ασυνήθιστα χαμηλές τιμές βυσσίνων προελεύσεως τρίτων χωρών.

50. Πρέπει να τονιστεί ότι τα επίμαχα βύσσινα ανταγωνίζονται, ενδεχομένως, την αγορά των φρούτων που προορίζονται για απόσταξη, και όχι την αγορά των νωπών φρούτων.

51. Επομένως, πρέπει να εξεταστεί, πρώτον, αν η τιμή των φρούτων που εισήγαγε ο προσφεύγων της κυρίας δίκης είναι χαμηλότερη από την ελάχιστη τιμή και, στην περίπτωση αυτή, αν η κοινοτική αγορά αναφοράς διαταράχθηκε ή διατρέχει τον κίνδυνο να διαταραχθεί λόγω της πράξεως αυτής.

52. Δεύτερον, πρέπει να διαπιστωθούν επίσης οι λόγοι για τους οποίους εφαρμόστηκε η τιμή αυτή, ιδίως δε αν αυτό το χαμηλό επίπεδο της τιμής είναι αποτέλεσμα περιστάσεων ανεξάρτητων από τη βούληση της τρίτης χώρας εξαγωγής και του προσφεύγοντος της κύριας δίκης.

53. Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ο φάκελος της υποθέσεως δεν περιέχει κανένα στοιχείο βάσει του οποίου να μπορεί να αξιολογηθεί αν η κοινοτική αγορά υπέστη ή διατρέχει τον κίνδυνο να υποστεί διαταράξεις λόγω της πράξεως αυτής.

54. Όσον αφορά τη δεύτερη κατά νόμο προϋπόθεση, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που αναφέρει το αιτούν δικαστήριο, φαίνεται ότι η ιδιαίτερα χαμηλή τιμή μεταπωλήσεως των βυσσίνων από τον εισαγωγέα είναι αποτέλεσμα περιστάσεων εντελώς ανεξάρτητων τόσο από τη βούλησή του όσο και από πολιτική τιμών εφαρμοζομένη από την τρίτη χώρα εξαγωγής. Επομένως, ελλείπει ένα ουσιώδες στοιχείο για την εφαρμογή του μέτρου που προβλέπεται στο άρθρο 1 του κανονισμού 1395/94. Ωστόσο, στο αιτούν δικαστήριο εναπόκειται η εκτίμηση των διαφόρων αυτών στοιχείων.

55. Από τα προεκτεθέντα απορρέει ότι η είσπραξη της εξισωτικής εισφοράς σε περιστάσεις όπως αυτές της διαφοράς της κύριας δίκης δεν θα καθιστούσε δυνατή την επίτευξη του προστατευτικού σκοπού που επιδιώκεται με τα μέτρα διασφαλίσεως. Επομένως, θα ήταν παράνομη.

56. Συνεπώς, στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι, υπό τις περιστάσεις της υπό κρίση υποθέσεως, το άρθρο 1 του κανονισμού 1395/94 δεν μπορεί να εφαρμοστεί.

Πρόταση

57. Για τους λόγους που προεκτέθηκαν, προτείνω να δοθούν στα υποβληθέντα από το Finanzgericht München ερωτήματα οι ακόλουθες απαντήσεις:

«1) Το παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΟΚ) 2658/87 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1987, για τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία και το Κοινό Δασμολόγιο, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2551/93 της Επιτροπής, της 10ης Αυγούστου 1993, ιδίως δε με τη σημείωση 1 του κεφαλαίου 8 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας, έχει την έννοια ότι τα βύσσινα τα οποία, λόγω της μούχλας και της ζυμώσεως που έχουν υποστεί, έχουν αλλοιωθεί σε τέτοιο βαθμό ώστε η μόνη εναπομένουσα δυνατότητα εύλογης από οικονομικής απόψεως αξιοποιήσεώς τους να είναι η χρησιμοποίησή τους από αποστακτήρια οινοπνεύματος πρέπει να θεωρούνται βρώσιμα φρούτα υπό την έννοια του κεφαλαίου 8 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας και, ειδικότερα, να κατατάσσονται στη διάκριση 0809 20 20 ή 0809 20 60, ανάλογα με την ημερομηνία αποδοχής της τελωνειακής διασαφήσεως για τη θέση τους σε ελεύθερη κυκλοφορία.

2) Το άρθρο 1 του κανονισμού (ΕΚ) 1395/94 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 1994, για την καθιέρωση ελάχιστης τιμής κατά την εισαγωγή βυσσίνων, έχει την έννοια ότι η εξισωτική εισφορά δεν μπορεί να οφείλεται για βύσσινα που έχουν τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός της Κοινότητας σε ασυνήθιστα χαμηλή τιμή, αν η τιμή αυτή είναι εντελώς ανεξάρτητη από τη βούληση του εισαγωγέα και δεν είναι αποτέλεσμα πολιτικής τιμών για την οποία ευθύνεται η τρίτη χώρα εξαγωγής.»